

انسان یا عبد خداست یا عبد طاغوت / اگر عبد خدا نباشیم، عبد طاغوت خواهیم شد / عبد طاغوت قاتل امام حسین (ع) هم می‌شود / عبد طاغوت اختیارش دست خودش نیست

حجت الاسلام علیرضا پناهیان در دهه اول محرم، در دانشگاه تهران با موضوع «هویت یک عبد» به ایراد سخنرانی پرداختند. گزیده‌ای از دهمین جلسه این سخنرانی در ادامه می‌آید:

کسی که بداند عبد خداست، دیگر سرگردان نخواهد بود

- در عالم مادی، معمولاً مولاها بندگان خود را می‌خرند، جدا می‌کنند و به خانه خود می‌برند اما خداوند بندگان خود را طوری خلق کرده است که خودشان به دنبال مولای خود بروند، او را بیابند و از حیرت و سرگردانی خارج شوند. لذا کسی که هویت خود را بشناسد، دیگر سرگردان نخواهد شد.
- وقتی کسی فهمید که عبد خداست، آن وقت زیباترین رابطه خود را با خدا خواهد داشت و رابطه‌های دیگر در ذیل رابطه با خداوند برایش معنا خواهد داشت. مثلاً اگر همسرش را دوست دارد به خاطر این است که او را هدیه‌ای از جانب خدا می‌داند. کسی که خود را به معنای واقعی، عبد بداند، حتی خود را مالک فرزندان خودش هم نمی‌داند. امیرالمؤمنین (ع) این گونه با مولای خود مناجات می‌کند: «مَوْلَايَا يَا مَوْلَايَا أَنْتَ الْمَوْلَى وَ أَنَا الْعَبْدُ وَ هَلْ يَرْحَمُ الْعَبْدُ إِلَّا الْمَوْلَى مَوْلَايَا يَا مَوْلَايَا أَنْتَ الْمَالِكُ وَ أَنَا الْمَمْلُوكُ وَ هَلْ يَرْحَمُ الْمَمْلُوكَ إِلَّا الْمَالِكُ» (مفاتیح الجنان، دعای مسجد کوفه)
- یکی از روش‌ها برای اینکه لذت رابطه با مولا را درک کنیم، این است که آن قدر زیبا عبادت کنیم و به سجده برویم، آن قدر زیبا فرمان خدا را گوش کنیم، آن قدر از صمیم دل به دستور او چشم بگوییم که او خوشش بیاید و بعد کاری کند که ما هم مزه عبد بودن را بچشیم.
- عبد بودن دشمنان زیادی دارد. یکی از بدترین این دشمنان، اومانیسم است. چون اومانیسیم، «من» را در مقابل هویت عبد بودن، درشت جلوه می‌دهد و انانیت و تکبر را تقویت می‌کند. جریمه کسانی که خدا را فراموش کنند این است که دیگر حقیقت خودشان را نبینند: «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ» (حشر/ ۱۹) بی‌خداها کسانی هستند که در مورد خودشان تلقی عبد بودن ندارند، حقیقت خود را نمی‌بینند و روحیه بندگی و بردگی در مقابل خداوند را ندارند.

انسان یا عبد خداست یا عبد طاغوت / اگر عبد خدا نباشیم، عبد طاغوت خواهیم شد / عبد طاغوت،

کسی است که به حرف غیر خدا عمل کند

- انسان از دو حال خارج نیست: یا خدا را بندگی می‌کند و مولای او خدا می‌شود یا غیر خدا را بندگی می‌کند و عبد طاغوت می‌شود. طاغوت کسی است که خدا دستور عبادت و اطاعت از او را نداده است. «اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَائُهُمُ الطَّاغُوتُ» (بقره/ ۲۵۷) کسی که عبد طاغوت شود، بدترین خلائق خواهد بود و از کسانی خواهد بود که خدا آنها را لعنت کرده و بر آنها غضب نموده است: «قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَ غَضِبَ عَلَيْهِ وَ جَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَ الْخَنَازِيرَ وَ عَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَ أَضَلُّ عَن

سَوَاءِ السَّبِيلِ» (مائده/۶۰) عبد طاغوت شدن خیلی پیچیده و خیلی دور از دسترس نیست؛ فقط کافی است کسی حرف غیر خدا را گوش کند و به آن عمل نماید.

- امام باقر(ع) می‌فرماید: «هرکس به گوینده‌ای گوش سپارد در حقیقت او را پرستیده، اگر آن گوینده از خدا گوید پس خدا را پرستیده و اگر از شیطان گوید پس شیطان را پرستیده است؛ مَنْ أَصْنَىٰ إِلَىٰ نَاطِقٍ فَقَدْ عَبَدَهُ فَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ يُؤَدِّي عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَقَدْ عَبَدَ اللَّهَ وَ إِنْ كَانَ النَّاطِقُ يُؤَدِّي عَنِ الشَّيْطَانِ فَقَدْ عَبَدَ الشَّيْطَانَ.» (کافی/۴/۳۳۴)

- امام صادق(ع) نیز می‌فرماید: «عبادت به سجود و رکوع نیست، بلکه به فرمانبری از دیگران است؛ هرکه فرمان آفریده‌ای را که مخالف فرمان آفریدگار است، اطاعت کند، بی‌گمان او را عبادت کرده است؛ لَيْسَ الْعِبَادَةُ هِيَ السُّجُودَ وَ لَا الرُّكُوعَ إِنَّمَا هِيَ طَاعَةُ الرَّجَالِ مَنْ أَطَاعَ الْمَخْلُوقَ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ فَقَدْ عَبَدَهُ.» (تفسیر قمی/۲/۵۵)

- اگر عبد خدا نباشیم دیگر فرقی نمی‌کند که چه چیز یا چه کسی را بپرستیم؛ در هر صورت جزء خاسرین خواهیم بود. «قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ۖ فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِّنْ دُونِهِ» (زمر/۱۴ و ۱۵) بعضی‌ها دشمن آشکار خود، یعنی شیطان را عبادت می‌کنند: «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ» (یس/۶۰) برخی نیز هوای نفس خود را می‌پرستند: «أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ» (جاثیه/۲۳)

- در بین سیاسیون، وزراء، نمایندگان مجلس و... باید مواظب باشیم که آدم خودپرست یا غیرخداپرست نداشته باشیم و چنین کسانی به عرصه سیاست راه پیدا نکنند که در این صورت جامعه را به لجن خواهند کشید و به خاطر منافع خود در جامعه فساد خواهند کرد. قدرت و سیاست باید در دست باتقواترین مردم باشد، البته وقتی گفته می‌شود عرصه سیاست جای باتقواترین مردم است معنایش این نیست که این افراد تخصص یا توان لازم را برای آن کار را نداشته باشند، چون **اگر انسان باتقوایی، ببیند عرصه کاری را ندارد، تقوای او اصلاً اجازه ورود به عرصه را به او نخواهد داد.**

عبد طاغوت قاتل امام حسین(ع) هم می‌شود / عبد طاغوت اختیارش دست خودش نیست

- کسی که عبد غیر خدا شد، اربابان او کاری می‌کنند که او تبدیل به قاتل اباعبدالله الحسین(ع) شود. عبد طاغوت کارش به جای می‌رسد که به جنگ با امام حسین(ع) برمی‌خیزد. کسانی که در قتل امام حسین(ع) مشارکت کردند، شاید تا چند روز قبل از عاشورا حتی فکر نمی‌کردند که به چنین جنایتی دست بزنند.

- کسی که عبد طاغوت شود، با اشاره طاغوت دست به هرکاری خواهد زد. آنهایی که چندی پیش در خیابان‌های ما سطل آشغال آتش می‌زدند، عبد طاغوت بودند و با اشاره او کار می‌کردند. چون کسی که عبد خدا نباشد، عبد طاغوت خواهد بود و دیگر اختیارش دست خودش نیست، هرچه مولای او بگوید همان را انجام خواهد داد.

